

Forestilling om deres nuværende Betydning, og de Tilfagn, jeg af Flere fik om Oplysninger i saa Henseende, ere indtil 1 Aar efter, da dette nedskrives, ikke skete Fyldest.*) Det vilde have været saameget interessantere at betragte Tilstanden nu i Sammenligning med, hvad den var for 5 Aar siden, da jeg er i Besiddelse af Opgaver fra 1870, som ere ret antagelige; man vilde da kunne tagttage, hvor stor Fremgangen har været, og det er ganske vist, at den ikke er saa ringe. Dette ses bedst deraf, at Anlæg af Baadehavne paa Bornholm — denne Fiskeriets bedste Støtte — skider rask frem paa flere Steder, og om der end er et Par Steder, hvor Statskassen har givet Tilflugt, saa have Beboerne selv dog virket mest, og andre Steder have de ene gjennemført den. Det er det Heldigste, naar Sagen kan gaa frem paa denne Maade, og Fiskerne i Fremtiden komme til at frede om Anlægene som deres eget Værk. Efter de Optegnelser, jeg har fra 1870, kan jeg give følgende Fortegnelse til Oplysning om Fiskeriet og det dermed beskæftigede Mandskab:

Station.	Baadenes Antal.	Bemanding.
Nømme	16	34
Arnager	1	2
Boderne	2	6
Sømarken	13	37
Enogebæl	7	22
Negø	16	40
Narsdale	11	33
Svanke	6	17
Christiansø	28	68
Listed	7	17
Bølsåhavn	1	3
Ypnasted	2	5
Gudhjem	13	39
Nøstet	1	4
Mølsted	3	8
Saltuna	1	3
Teign	5	10
Allinge	6	18
Sandvig	8	24
Vang	3	9
Kaas	2	6
Helligpeder	6	17
Håse	8	21
Totalsum af Baade		166
Mandskab		443.

Disse Angivelser ere vistnok Minima, og skulde jeg navnlig tro, at f. Ex Arnager Fiskerleie har haft flere Baade dengang beskæftigede med Fiskeri. Baadetallet for Christiansø gjælder kun Tiden for Laxefangst fra 1ste Oktober — med Mai; hjemmehørende sammeslede vare dengang kun 3 à 4 Baade. Det er en Selvfølge, at der, foruden de egentlige Fiskere, der drive selve Fangsten, er en Mængde Mennesker, ældre Mænd, Fruentimmer og Børn, beskæftigede med at pille Fiskene af Garnene, disses Lørring, Bøvning o. a. m., saa at det Tal, der kan siges sysselsat med Fiskeriet, langt overstiger det paa Fortegnelsen Anførte. Hertil kommer, at megen Virksomhed finder Sted ved Røgerier og Salterier, som Aar for Aar finde mere Udbredelse paa Den; i Gudhjem røger hver Fiskerfamilie de af dens Forsørger fangede Silb, og af Salterier var dengang allerede 10 paa Den. Næst at have vist Fiskeriets Betydning til at sætte mange Hænder i Bevægelse, skal jeg søge at give en Ide — thi mere kan det ikke blive — om dets Udbytte, hvorved dog, hvad Sildefangsten angaaer, maa bemærkes, at ikke al til Dens Beboere solgt eller til Udlandet udført Silb kan paaregnes fisket af Bornholmere; thi Dens Havne ere jævnlig besøgte af svenske Fiskere, som der afsætte deres Fangst, til de Kjøbendes Tilfredshed, men til Fiskernes store Fortrydelse.

For 1869 angives en samlet Udsørsel af 8,090 Lønder; men Forbruget paa selve Den er meget betydeligt og kan ikke sættes under det Dobbelte eller 16,000 Ld. Middelpriisen ansættes til 11 p. pr. Ll, og af den smaa Silb, som der falder, kan der vel anslaaes at gaa 30 Ll paa 1 Ld.,

*) Længe efter at dette var nedskrevet, har jeg erholdt nogle Oplysninger fra Lærer Skydstrup i Nør, se efter Slutningen.